

269146

BRAȘOV ■ IUNIE ■ 1933

Anuarul „Uniunii Femeilor Române”
DIN ROMANIA-MARE

Al XX-lea an dela întemeiere

BCU Cluj / Central University Library Cluj

sub înaltul Patronaj al

MAJESTAȚII SALE REGINA MARIA

1913 — 1933

BRAȘOV ■ IUNIE ■ 1933

Anuarul „Uniunii Femeilor Române”
DIN ROMANIA-MARE

◆
Al XX-lea an dela întemeiere

BCU Cluj / Central University Library Cluj
◆

sub înaltul Patronaj al
MAJESTAȚII SALE REGINA MARIA

◆
BIBL. UNIV. CLUJ

1577 - - 3. VII. 1933

EXEMPLAR LEGAL

1913 — 1933

269146

Comitetul de direcție al „Uniunii Femeilor Române”:

Maria B. Baiulescu, prezidentă generală — Brașov; *Elena Pop Hossu-Longin*, viceprezidentă; *Catinca Bârseanu*, viceprezidentă — Ardeal; *Alexandrina Vidrighin*, viceprezidentă — Banat; *Elena C. Meissner*, *Olga Sturdza*, viceprezidente — Moldova; *Alma de Volcinschi*, viceprezidentă — Bucovina; *Eugenia de Reuss Ianculescu*, *Ella Negruzzi*, viceprezidente — Muntenia; *Maria M. Popp*, viceprezidentă — Oltenia; *Maria Dimitriu Castano*, viceprezidentă — Dobrogea.

Comitetul local: *Elena Săbădeanu*, prezidentă de onoare a Reuniunii femeilor române, *Maria Popescu Bogdan*, *Tina Socaciu*, *Elena Pricu*, *Maria Dr. Debu*, prezidente la Reuniunile locale.

Secretari generali: *Maria Popescu-Bogdan*, Director *Ioan Pricu*.

Cassier: *Gheorghe Baboie*.

UNIUNEA FEMEILOR ROMÂNE

este compusă din 104 Societăți Federate.

Membrii onorari:

Domnii : Ștefan Cicio-Pop și Vasile Goldiș.

Membre fondatoare:

D-na Eleftera Dr. Mihaly	Dej
„ Elena Dr. Mețianu	Zărnești
„ Elena Hossu-Longin	Deva
„ Amalia Dr. Bran	Teaca
„ Silvia I. Comșa	Săliște

Membre ajutătoare în anul 1931:

D-na Eugenia Stadnichievici	București	Lei 100.—
„ Eufrosina Petrovanu	Dorohoiu	„ 100.—
„ F. Stârcea	„	„ 100.—
„ Eugenia Linul	Bistrița	„ 100.—
„ Maria Popescu-Bogdan	Brașov	„ 100.—
„ Ana Tanasiu	„	„ 100.—
„ Ecaterina Suciu	„	„ 100.—
„ Eugenia Col. Râmnicéanu	„	„ 100.—

Membre ajutătoare în anul 1932:

D-na Ana Puianu	Brașov	„ 400.—
„ Sabina Dr. Borza	Abrud	„ 100.—
„ Eugenia Stadnichievici	București	„ 100.—

Societățile care au contribuit prin cotizații :

Anul 1931

Reuniunea femeilor române	Sighet	Lei 2000.—
Reuniunea femeilor române	Abrud	„ 1000.—
Reuniunea femeilor române	Hunedoara	„ 500.—
Reuniunea femeilor române	Bistrița	„ 500.—
Reuniunea femeilor române	Turda	„ 400.—
Reuniunea femeilor române	Beiuș	„ 200.—
Reuniunea femeilor române	Simleul-Silvaniei	„ 200.—
Reuniunea femeilor române	Brașovul-vechi	„ 200.—
Reuniunea femeilor române	Gherla	„ 100.—
Reuniunea femeilor române	Râșnov	„ 1300.—
Societatea „Ajutorul“	Dorohoiu	„ 100.—

Anul 1932

Asociația feminisă Cluj / Central Univ. Oltenia-Craiova	Oltenia-Craiova	Lei 600.—
Asociația feminisă	Timișoara	„ 500.—
Reuniunea femeilor române	Timișoara	„ 500.—
Reuniunea femeilor române	Făgăraș	„ 200.—
Reuniunea femeilor române	Brașovul-vechi	„ 200.—
Reuniunea femeilor române	Alba-Iulia	„ 100.—
Reuniunea femeilor române	Abrud	„ 300.—
Societatea „Ajutorul“	Dorohoiu	„ 100.—

DAREA DE SEAMA

și expunerea generală a activității Comitetului de Direcție al „*Uniunii Femeilor Române*“ din România-Mare, pe răstimpul Septembrie 1930 până la Congresul de față.

Serbăm al 11-lea Congres al „*Uniunii femeilor române*“ din România mare, încheind o activitate de 20 de ani, care s'a desfășurat sub aceeași Prezidentă, D-na Maria B. Baiulescu, inițiatoarea și înfăptuitoarea acestei Federații, reușind a se constitui, prin cel dintâiu Congres ținut la Brașov în zilele de Rusalii, în anul 1913, sub oblăduirea vitregei stăpâniri maghiare.

La acel Congres s'au strâns, cu mult entusiasm, 37 de Reuniuni de femei din Transilvania și Banat, alături de Reuniunea mamă din Brașov, care a fost cea dintâiu societate feminină de asistență socială și cultură, înființată la anul 1851 la Brașov. Astăzi Federația noastră încorporează peste 100 societăți din toate provinciile României Mari.

Ultimul nostru Congres, ținut în zilele de 8—9—10 Septembrie 1931 la Craiova, a dat o eclatantă dovadă de importanța ce a avut acest Congres, care s'a ținut pentru întâia oară într'un oraș din vechiul Regat, mulțumită energiei și dorinței distinsei Președintă a Asociației feministe din Oltenia, D-na Maria Pop, care, prin neobosită sa activitate, a reușit să organizeze acest Congres în mod strălucit.

Participarea delegatelor din toate provinciile țării a contribuit nu numai la rezolvarea unor importante probleme sociale, dar a cimentat unirea sufletească a femeilor române, cu sentimente de iubire, ce s'au răspândit în toate unghiurile țării, sădind încredere reciprocă.

Presa reprezentată, a apreciat cu multă sollicitudine acest Congres feminin, reportând discuțiunile și Motiunile importante.

Președinta Uniunii a adresat cu acea ocaziune, în numele Comitetului de Direcție al tuturor provinciilor, mulțumiri călduroase distinsei Prezidente D-na Maria Pop, Comitetului său, precum și Onor. Cler, Onor. Autorități militare și civile, care au asistat și au dat tot concursul pentru reușita acestui Congres.

Activitatea Comitetului de Direcție a început imediat după Congres să lupte pentru rezolvirea uneia din cele mai importante probleme, ce trebuia soluționată, conform hotărârii Congresului: aceea a *unificării codului civil*, care se prepară la Ministerul de Justiție. În scopul acesta Prezidenta, D-na Maria B. Baiulescu, s'a oprit la București și împreună cu D-nele Calypso Botez și Ella Negruzzi, au prezentat D-lui Ministru de Justiție Hamangiu, moțiunea, prin care Congresul cere drepturile civile pentru femeile vechiului Regat și Basarabia, care sunt în inferioritate față de surorile lor române din Ardeal și Bucovina, ce s'au bucurat de aceste drepturi, chiar sub vechea dominație străină. D-l Ministru Hamangiu a promis a lua în considerare doleanțele prezentate de delegatele Congresului, la lucrarea unificării.

Această promisiune nu a putut fi realizată atunci, pentru că soarta crudă, a răpit după aceea, în scurtă vreme, pe distinsul Ministru al Justiției, Hamangiu, din activitatea sa.

Activitatea „Uniunii” și „Asociației pentru drepturile femeiei” nu a încetat însă, continuând printr'o mare întrunire organizată de „Asociația București” în ziua de 8 Februarie, pentru obținerea drepturilor civile, rugând și pe Președinta Uniunii a asista la această întrunire, în scopul unei colaborări.

Intrunirea dela 8 Februarie, din sala Teatrului „Ventura”, a fost hotărâtoare pentru dobândirea drepturilor civile.

Delegația formată din Doamnele: Elena Meissner-Iași, prezidenta generală a „Asociației”, Maria Pop, prezidenta secțiunii Olteniei; Calypso Botez, Ella Negruzzi, Ortansa Satmary, prezidente și Florica Georgescu, secretara generală a „Asociației” București, s'au prezentat cu *moțiunea* M. S. Regelui, D-lor: N. Iorga, Prim-Ministru, C. Argetoianu, Ministru de Interne, Pompei și M. Sadoveanu, președinții Corpurilor legiuitoare, precum și D-lui Valer Pop, Ministrul Justiției. Domnia-sa a recunoscut dreptele noastre cereri și

a promis că va veni cu o lege, din inițiativa guvernului, pentru acordarea drepturilor civile, femeilor române. D-l Ministru Valer Pop a prezentat Parlamentului, proiectul de lege, prin care se acordă femeilor măritate, din întreg regatul, egalitatea drepturilor civile. Legea a fost votată în Aprilie 1932.

De altă parte, D-l fost Ministru Trancu-Iași, a prezentat Camerei un proiect de lege din inițiativă particulară, în scopul revendicărilor acestor drepturi. Uniunea a adresat D-lui Trancu-Iași o telegramă cu mulțumire și apreciere.

Stăruința aceasta neobosită a Asociației pentru emanciparea civilă și politică a femeilor, precum și a marelui Federații, a avut un succes răsunător.

Toate societățile feministe, simțind o mare satisfacție pentru această favorabilă rezolvare a doleanțelor lor, au exprimat mulțumiri bărbaților generoși, cari satisfăcuseră cererile lor drepte. Astfel „Asociația pentru emanciparea civilă și politică a femeilor române” din București, a organizat în ziua de 21 Aprilie, o mare recepție de mulțumire pentru toți cei ce au susținut justele revendicări ale femeilor din vechiul Regat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lupta aceasta susținută fără răgaz de „Asociație” precum și de „Uniunea femeilor române”, dela războiu încoace, încheiată cu izbândă, s'a sărbătorit în casa D-nei Ella Negruzzi, luând parte Doamnele reprezentante din ambele Societăți, care au adus elogii D-lui Ministru Valer Pop, prin cuvântări rostite de D-nele Calypso Botez, Negruzzi, Maria Pop, Maria Castano, Satmary, Florica Georgescu, Margareta Ghelmegeanu și altele. Cu durere s'a luat cunoștință că, Prezidenta generală a „Uniunii femeilor române”, nu a putut lua parte, fiind lovită de un crunt doliu. Ea a adresat Asociației următoarea telegramă; „Un profund doliu împiedecă participarea mea la sărbătorirea izbândeii tenace și demnei noastre lupte pentru dobândirea drepturilor, la care ne-am însoțit în timpul războiului. Salut „Asociația” fiind cu sufletul între voi, aduc omagii în numele „Uniunii femeilor române” D-lui Ministru Valer Pop, înaltului Guvern și Parlamentului, pentru soluționarea dreaptă a Legilor civile, ce înalță demnitatea femeilor române, exprimând întreaga recunoștință acelor 104 societăți Federate”.

Aceste drepturi civile veneau în complectarea începutului

drepturi acordate femeilor române, odată cu reforma administrativă, sub guvernul Iuliu Maniu și prin sprijinul acestui mare apărător al drepturilor integrale a femeilor române.

„Asociația pentru emancipare“, mână'n mână cu „Uniunea femeilor române“, au luptat cu devotament, pentru această cauză și au obținut isbânda finală.

Astfel, oricât s'ar fi răspândit versiuni unilaterale, atribuite unor singuratece centre, această campanie dărză, a celor două mari organizații feminine, purtată cu atâta energie în congresele ce au avut loc dela întregirea neamului, nu se poate contesta.

D-na Elena C. Meissner, prezidenta generală a „Asociației pentru emancipare“, cât și D-na Maria Baiulescu, prezidenta „Uniunii“, au publicat articole lămuritoare, relative la această chestiune, asupra căreia se referise greșite informațiuni în forurile internaționale.

Triumful osternelilor acestor Asociațiuni, pentru obținerea drepturilor noastre, a fost sărbătorit în mod egal și în congresul convocat de D-na Elena C. Meissner, prezidenta generală a „Asociației pentru emancipare“, congres care a avut loc la Iași, cu ocazia sărbătoririi a 15 ani dela întemeierea acestei societăți și la care au participat filialele din întreaga țară.

Ca urmare, a luptei noastre pentru obținerea drepturilor civile și politice, azi, D-na Margareta Ghelmegeanu a fost cooptată, ca membră în comisia parlamentară, pentru reforma Codului civil. Acest fapt, va avea ca urmare o adevărată binefacere, pentru obținerea totală a drepturilor noastre.

Prezidenta Uniunii îndoliață mulțumește tuturor societăților, care au manifestat participarea lor de condoleanță la jalea suferită prin pierderea scumpei sale fiice, D-na Maria Colonel Benția. O deosebită mângâiere a pătruns sufletul jalnicei mame, primind cuvintele de condoleanță ale Majestății Sale Regina Maria, transmise prin D-na de onoare Simona Lahovary.

Uniunea femeilor române a apelat și în acest an la Societățile federate pentru a sărbători „Ziua Mamei“, la care au răspuns mai multe centre, între care relevăm însuflețita societate a Doamnelor române din Bucovina, care a adresat, cu această ocaziune, o telegramă omagială Prezidentei Uniunii femeilor

române, precum și Reuniunea femeilor române din Brașov, care a organizat un frumos Festival instructiv, pentru toate școlile din Brașov.

Prezidenta „Uniunii femeilor române“, fiind totodată și Prezidenta Soc. „Graiul Românesc“ filiala Brașov, a convocat comitetul de direcție, compus din D-nii Profesor Nicolae Orghidan și Dr. Alexandru Suru casier, pentru a discuta rostul acestei societăți a cărei activitate stagnă de ani de zile, de oarece centrul său de muncă era fixat în Albania, de unde nu mai primea nicio știre. Ne mai având nici o legătură cu centrala, se hotărăște lichidarea acestei filiale, trecând-o în activitatea „Uniunii femeilor române“, care s'a ocupat în repetate rânduri și în această direcție.

D-l casier, Dr. Alexandru Suru, care este și cenzor al „Uniunii femeilor române“, propune să se treacă suma de lei 10.357,— depusă la Banca Albina, „Uniunii“. Propunerea este primită și D-na Maria B. Baiulescu exprimă mulțumirile sale, relevând concursul ce i s'a dat de D-l Prof. Nicolae Orghidan, precum și de D-l casier Dr. Alexandru Suru, care a predat livretul Nr. 34.357 în cea mai perfectă situație administrativă, cu toate actele justificative, prin Proces-verbal. La această sumă s'au adăugat și procentele din anul 1923 în sumă de lei 8.333,—. Prezidenta promite a continua activitatea aceasta, oridecâteori ar fi prilej de ajutorare.

Relevăm colaborarea diferitelor societăți prin publicații și activitatea socială și literară.

D-na Elena Pop-Hossu Longin, Viceprezidenta U. F. R. a Ardealului, a publicat cu ocaziunea aniversării căsătoriei sale de 50 ani, un volum „Amintiri“, cu un cuprins foarte interesant al activității feminine din trecut, oferind „Uniunii“, — a cărei membră fondatoare este — 300 volume din această carte, cu scopul de a fi vândute în folosul „Federației“.

Comitetul de Direcție a trimis o adresă de mulțumire D-nei Pop Hossu Longin, apreciând valoroasa lucrare, precum și nobilul gest al distinsei Doamne.

D-na Marioara Șerban-Cluj ne-a trimis broșura cu conferința sa „Educația familiară ca mijloc de ușurare a crizei“, rostită la radio, precum și broșura „Comment préparer la jeunesse“, raport prezentat la Congresul internațional de educație familiară, ținut în anul 1930 la Liège.

Apreciem excelentele lucrări ale distinsei Președinte a „Așezămintelor Principesa Elena“ din Cluj.

D-na Marta Iepure, Președinta Reuniunii femeilor române Baia Mare, trimite Comitetului de Direcție, manuscrisul despre activitatea sa interșcolară, după o muncă de 33 ani, în care relevază toată activitatea depusă atât înainte de războiu, din punct de vedere național, precum și în timpul războiului, din punct de vedere filantropic, prin ocrotirea orfanilor din războiu, din acel județ. După întregirea neamului înființează „Reuniunea femeilor române din Baia-Mare“ și alte Reuniuni din împrejurime, ținând conferințe pe teren cultural și încurajând industria casnică a țărancelor, prin participarea la o expoziție din București, unde aceste lucrări au fost admirate.

Pentru această muncă extrașcolară, multilaterală, merită o deosebită considerație D-na Prezidentă Marta Iepure.

D-na Profesor Ispravnic (Arad), adresează Prezidentei U. F. R. rugarea a se interesă asupra Legei cumulului, în care ar cădea și dreptul femeii măritată funcționară la Stat, relevând pericolul ce ar rezultă, prin eventualele concubinaje, ceiace ar însemna o decadență a demnității feminine. D-na Prezidentă a răspuns, apreciând preocuparea D-nei Ispravnic că, la timpul oportun, se vor face demersuri în numele „Uniunii“ și al „Asociației“, pentru rezolvarea acestei probleme în mod just.

Comitetul „Asociației-București“, a lucrat de asemenea în această direcție, intervenind la D-l Prim Ministru, Iuliu Maniu, la D-l Madgearu, Ministrul de Finanțe, la Cameră și Senat. De asemenea, a publicat articole în gazete și a luat parte la întrunirea dela „Fundația Carol I“, susținând cauza dreaptă a femeilor funcționare măritate. Aceiași atitudine a avut-o și la formarea budgetului pe 1933, când s'a stabilit formarea cadrului disponibil al funcționarilor și când femeia funcționară a fost din nou amenințată, să fie pusă în cadrul disponibil.

D-na Profesoară Elena Sporea din Deva ne trimite broșura sa cu conferința „Mișcarea culturală feminină în decursul vremurilor“, ținută la Deva. Am apreciat această lucrare în mod deosebit, deoarece face propagandă feministă, prin istoricul acestei evoluțiuni, în mod foarte clar și înțelegător pentru toate clasele.

D-na Elena Meissner-Iași, Prezidenta generală a „Asociației pentru emanciparea civilă și politică a femeii române“, apelează la Uniunea femeilor române, trimițând o chemare pentru semnarea dezarmării generale, spre a fi înaintată Conferinței dezarmării, ce trebuia să aibă loc în decursul anului 1932 la Geneva.

Deoarece apelurile au sosit prea târziu, a fost imposibil să se facă colecția de subscrieri.

Președinta „Uniunii femeilor române“, fiind membră în Consiliul Central al Soc. Ocrotirea Orfanilor din Războiu, a avut ocaziunea să asiste la ședința din Ianuarie 1932, când s'a discutat chestiunea desființării Orfelinelor, între care și a celor din Brașov și Abrud. Princesesa Olga Sturdza, Președinta Generală a acestei Societăți, dorind a remunera Reuniunile de femei române din Brașov și Abrud, a soluționat cauza, printr'o convențiune făcută cu Uniunea femeilor române, în care se acordă sus numitelor Reuniuni, Orfelinatele desființate din aceste centre, spre folosință, pe timp de 15 ani. „Uniunea femeilor române“ exprimă mulțumiri călduroase Princesesei Olga Sturdza, care este totodată și Viceprezidentă a Uniunii, reprezentând Moldova.

Conform hotărârii Congresului „Uniunii femeilor române“ dela Craiova, s'a dăruit fondul de lei 10.000,—, instituit la decedarea Regelui Ferdinand în memoria sa, ca contribuire la monumentul Regilor Carol I și Ferdinand I, sumă trimisă ziarului „Universul“.

Primirea sumei s'a confirmat, fiind publicată în „Universul“ Nr. 286 din 1931.

„Uniunea femeilor române“ a luat parte la mișcarea anti-revizionistă, inițiată de D-l Stelian Popescu, Directorul ziarului „Universul“, adoptând Moțiunea marelui meeting național dela București. D-l Stelian Popescu a răspuns, aducând elogii D-nei Prezidentă, ce înfățișează sufletul mare al femeii române.

D-na Prezidentă, a luat inițiativa, — adresând femeilor române un apel — să se asocieze Astrei, pentru a manifesta această sărbătorire a Unirii Ardealului, în mod deosebit în ziua de 1 Decembrie, propunând totodată colaborarea sa centralei Asociației „Astra“, pentru organizarea meetingului național antirevizionist. Această însemnată manifestare națio-

nală a avut loc la Braşov, când Prezidenta Uniunii a rostit în numele femeilor române o cuvântare entusiastă de revoltă contra tendinţelor antirevizioniste maghiare. Tot în acest sens au vorbit D-nele Veturia Candrea-Oradea, Tina Pop şi Pavel-Beiuş, Dr. Bratu-Cluj. Din Prezidiu s'a trimis acestor D-ne adrese de apreciere.

Cu această ocaziune, D-na Maria B. Baiulescu a primit dela Asociaţia-Iaşi o adresă de aderare, semnată de D-na Prezidentă generală Elena C. Meissner, în care se apreciază femeia română din Ardeal, protestând alături de Uniune, contra uneltirilor de revizuire a tratatelor, cu promisiunea a stă alături la apărarea pământului sfânt.

„Uniunea femeilor române“, a fost reprezentată şi la Congresul Studenţilor creştini universitari, ţinut la Braşov. Prezidenta Uniunii a urat tinerimei, ce reprezintă viitorul ţării, „bun venit“, salutând cu bucurie pe tinerele studente, încurajându-le şi îndreptându-le spre marile virtuţi ale neamului: credinţă, morală şi iubire de patrie.

„Uniunea“, care formează totodată şi secţia bio-politică a „Astrei“, nu a putut lua parte la Congresul din anul 1932, deoarece Prezidenta aflându-se la Bucureşti, a trebuit să se mărginească numai la o telegramă de felicitare, atât „Astrei“ cât şi D-lui Dr. Iuliu Moldovan, noul Preşedinte al „Astrei“.

„Uniunea“ a participat, adresând telegrame, la Congresul „Ligei culturale“, ţinut la Focşani, exprimând omagii distinsului Preşedinte D-l prof. Nicolae Iorga, care a serbat 40 ani dela înfiinţarea acestei Ligi. Asemenea s'a răspuns vechei „Reuniuni a femeilor române din Agnita“, care a invitat „Uniunea“ la sfinţirea steagului său, urând Comitetului spor şi bună înţelegere sub noul steag.

„Uniunea femeilor române“ a manifestat, în toate ocaziunile, un devotament nestrămutat, faţă de Tron şi de Familia Regală.

Prezidenta a adresat şi anul acesta, în numele Uniunii, o telegramă omagială Majestăţii Sale Regelui Carol II, la aniversarea suirii Sale pe Tron. M. Sa a binevoit să răspundă trimiţând Uniunii Inaltele Sale mulţumiri. Tot asemenea, s'a felicitat Maj. Sa Regina Maria, la aniversarea zilei Sale de naştere, precum şi pe Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, la ziua Sa onomastică. Maj. Sa Regina Maria, a binevoit să

răspundă cu mulțumiri călduroase, am avut bucuria a primi un răspuns și dela Marele Voevod Mihai.

Toate aceste răspunsuri au fost publicate în presă, pentru a lua cunoștință de ele, toate Soc. Federate.

Comitetul de Direcție se întrunește la Brașov, fiind compus din Prezidentele diferitelor Reuniuni asociate la Federație, Președinta generală, dorind a avea o strânsă legătură cu Societățile federate din Capitală și vechiul Regat, a convocat de repetite ori și la București, ședințe cu reprezentantele Societăților federate, pentru a discuta chestiunile mai importante, care trebuiau rezolvate.

În felul acesta s'a hotărât amânarea Congresului din anul 1932, pentru anul 1933, cu propunerea ca Congresul viitor să fie ținut în timpul primăverii și anume, în sărbătorile Rusaliilor, așa cum fusese ținute cele dintâiu Congrese ale „Uniunii“ în anul 1913 și 1914. În privința locului unde se va ține Congresul, Asociația, Secția București, este de acord a invita Congresul în Capitală.

În vederea aceasta, Prezidenta a exprimat intențiunea, să se publice o Dare de seamă a activității „Uniunii“, dela Congresul din Craiova, până în timpul de față. Deoarece Uniunea este cu totul lipsită de fonduri, se hotărăște, pentru cazul când Uniunea ar primi vre'un ajutor pentru acest scop să se facă imprimarea Dărei de seamă. Cu ocaziunea aceasta, a fost invitată și D-na Elena Voicu Nițescu care fiind numită în Comitetul de Direcție al Uniunii din Brașov, a fost rugată să reprezinte Comitetul de Direcție în București ca fruntașa Doamnelor din Transilvania. D-na Nițescu a răspuns cu multă însuflețire, că dorește să dea concursul Societăților din Capitală, promițând tot sprijinul său „Uniunii femeilor române“, ce are sediul la Brașov.

S'a discutat și situația materială a acestei „Federații“, fiind de dorit ca să se găsească mijloacele, prin care ar putea fi ajutată această însemnată organizație, care la rândul său, ar putea sprijini societățile mai lipsite, nu numai în direcție morală, ci și materială. D-na Elena Voicu Nițescu propune, ca în fiecare centru, să se facă pe an o serbare de binefacere, admițându-se chiar, că venitul să fie împărțit de societatea respectivă cu Uniunea. Relevăm că mai multe din societăți au răspuns la apelul Uniunii, cărora, li s'a făcut cunoscut suma

considerabilă ce se cheltuește anual numai pentru corespondență, în afară de circularile către toate Societățile federate, cât și cele ale orfelinatului.

D-na Elena Dr. Nițescu încurajează pe D-na Prezidentă a face o rugare către D-l Ministru Voicu Nițescu la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, care a fost favorabil rezolvată, ordonanțându-se pentru ajutorarea Uniunii și Orfelinatului său, suma de lei 25.000, sumă care a salvat Orfelinatul în grea situație.

S'a exprimat mulțumiri D-lui Ministru Voicu Nițescu, printr'o adresă de recunoștință.

Uniunea a mai primit ajutoare mărinimoase dela Comitetul „Soc. Ocrotirea Orfanilor“, Filiala Brașov, sub conducerea D-nei Prezidente Maria Popescu-Bogdan, în sumă de lei 10.000. Alt ajutor am primit dela D-l Președinte al Camerei Deputaților St. Cicio-Pop, care este și membru de onoare al Uniunii, având bunăvoință a răspunde la apelul D-nei Prezidentă prin ajutorul de lei 5.000, din fondul I. O. V. Uniunea a răspuns cu mulțumiri călduroase.

Avem datoria a menționa și ajutorul Onor. Primăriei Municipiului Brașov, care ne-a acordat pe anul 1931 o sumă de lei 40.000, prin care s'a salvat echilibrul bugetar, totodată am obținut în ambele ierni, prin intervenția D-lui Secretar general al Primăriei Brașov, Emil Socaciu, mare binevoitor al Instituției noastre, lemnele necesare, pentru Orfelinatul nostru.

Pentru aceste mărinimoase ajutoare, exprimăm deosebitele noastre mulțumiri.

Orfelinatul U. F. R. dela Brașov, înființat de „Uniune“, în anul 1919 în casa deteriorată din strada Fântânei 35, care trecuse dela Statul Maghiar la Statul Român, la încheierea păcii în anul 1919, ne prezintă o problemă de rezolvat. Acest imobil încredințat de Consiliul Dirigent Prezidentei Uniunii femeilor române, a fost reparat și amenajat ca „Orfelinat“ — prin sacrificiile acestei Federații — pentru ficele eroilor căzuți în războiu, funcționând dela 1910 până în ziua de astăzi, cu cele mai mari jertfe aduse, pe lângă subvenția primită dela Soc. Ocrotirea Orfanilor din Războiu.

În situația precară de astăzi, când subvențiile Statului sunt reduse și Orfelinatele se desființează succesiv, nici Orfelinatul nostru nu va mai putea rezista, deoarece pe lângă

subvenția Soc. „Ocrotirea Orfanilor din Războiu“ - Iași, de lei 12 pe zi, pentru alimentație, pro orfană, și lei 1.000 de orfană pe an pentru îmbrăcăminte, „Uniunea“ cheltuiește anual lei 92.000, cu rechizite școlare, medicamente, personalul administrativ, și altele.

Comitetul hotărăște unanim, ca „Uniunea“ să facă o cerere la Ministerul de resort, a îi se lăsa spre folosință și mai departe acest imobil, reparat și mobilat din propriile fonduri.

Comitetul de Direcție încheiând această expunere generală, prezintă și un scurt rezumat din viața Orfelinatlui nostru, precum și Situația financiară pe anii 1931 și 1932.

* * *

Expunerea activității și situației orfanelor din Orfelinatul U.F.R., Brașov.

Subsemnata, Prezidentă, care veghează asupra Orfelinatlui de fete, — orfane de războiu —, susținut la Brașov, unde este sediul „Uniunii“, are onoarea a face următoarele comunicări din viața Orfelinatlui:

Principala grijă ce ne-a preocupat, a fost sănătatea orfanelor, în privința căreia putem da cele mai favorabile relații. Toate orfanele noastre, al căror număr a variat între 55 și 65, fiind temporal transferate și înlocuite de Soc. „Ocrotirea Orfanilor din Războiu“, s'au bucurat de o sănătate excelentă. Atât clima muntoasă dela Brașov, cât și localul Orfelinatlui, scăldat în soare, înconjurat de grădină, a fost prielnic și apărător de boale contagioase. Nu am avut nici în decursul anilor 1931 și 1932 cazuri de stări tuberculoase, nici de conjunctivită. Afară de indispoziții trecătoare, s'au ivit câteva cazuri de apendicită, care, grație D-lui Docent Dr. Liviu Câmpeanu, au fost operate cu cel mai bun succes, pentru care, exprimăm și din acest Congres, mulțumirile noastre. Amintim că, îngrijirea orfanelor se face de un lung șir de ani de D-l Dr. A. Sgardelli, în mod gratuit, interesându-se cu multă bunăvoință, de starea sanitară a orfanelor, căruia îi exprimăm călduroase mulțumiri.

Orfelinatul nostru a fost condus cu conștiincioasă îngrijire de D-ra Directoare Jeana Giarâm, având o influență

morală asupra sufletelor tinerelor orfane. Totodată, a stăruit neîncetat a da concursul său, pentru completarea veniturilor indispensabile bugetului nostru. Astfel, D-șoara Directoare a primit propunerea D-nei Prezidente, a acceptă și eleve în pensiuine, precum s'a și străduit împreună cu tot personalul său, a obține în două rânduri, câte o reprezentație de cinematograf în sala Astrei, oferită în mod gratuit, încât s'a putut realiză un venit de Lei 8.210.

Cu călduroase mulțumiri amintim și darul generos al Familiei, Adolf Hessheimer, în sumă de Lei 5.000 — donat cu ocaziunea decedării D-nei Helene Hessheimer născută von Brennerberg —, ca fond, în folosul orfanelor noastre, purtând numele acesta.

Cu ocaziunea sărbătorilor de Crăciun, s'a aranjat, atât în anul 1931 cât și în anul 1932, serbarea pomului în Orfelinat, prin serviciul religios și cuvântarea ocazională, ținută de D-l Protoereu militar Hociotă. La aceste serbări am avut bucuria a avea în mijlocul nostru pe D-l General I. Florescu, comandantul Corpului 5 Armată, împreună cu D-na, care au și oferit Orfelinatlui 100 de cozonaci.

S'au mai primit și alte daruri, atât în numerar cât și în natură, din care relevăm, deosebita atențiune ce a avut-o D-na Catinca Bârsean, prezidenta regională a „Ocrotirei Orfanilor din războiu“, trimitând orfanelor 16 per. pantofi, 36 cămăși și fuste naționale și 27 per. ciorapi. S'a mai primit și dela Fabrica de postav Scherg și Comp. ștofă de paltoane pentru mai multe eleve, — iar dela Fabrica de hârtie Zărnești, suma de 1.000 lei, care ni se trimite anual.

Nu putem releva destul interesul ce-l manifestează reprezentanții Armatei, care ne asistă cu orice ocaziune, cu deosebire la frumoasa serbare anuală din „Ziua Eroilor“, când orfanele noastre sunt invitate de Batalionul „Vânătorii de Munte“, la o masă în grădina cazărmei, oferită în memoria părinților lor, eroi căzuți în războiu.

Orfanele noastre urmează în mare parte Școala profesională a Reuniunei fem. rom. fiind scutite de taxe. Numărul lor e de 53, dintre care 2 urmează școala comercială superioară, una liceul și două școala primară; o orfană a terminat meseria de cofat.

La toată această activitate financiară, am avut concursul prețios al D-nului Casier Gheorghe Baboie, procuristul băncii „Albina“, care servește Uniunii fem. rom., dela înființarea Orfelinatului, cu cel mai desinteresat devotament.

Președintă, *Maria B. Baiulescu*

Secretar, *Ioan Pricu*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TABLA

Orfanelor absolvente și căsătorite

Nr. crt.	Numele și pronumele	Locul nașterii
Anul 1926 (primele)		
1	Barbu Maria	Cristian jud. Brașov
2	Brudariu Constanța	Racovița „ Sibiu
3	Câmpeanu Reveica	Cristian „ Brașov
4	Ceteanu Ana	Stremțiu „ Alba
5	Don Ileana	Curtici „ Arad
6	Don Maria	Curtici „ Arad
7	Domocoș Irina	Voila „ Făgăraș
8	Pestrea Paraschiva	Brașov „
9	Scurtu Maria	Arpătac „ Treiscaune
10	Vidrighin Ana	Rășinari „ Sibiu
Anul		
11	Bută Victoria	Predeal-Bran jud. Făgăraș
12	Băra Maria	Pianul de sus, jud. Alba
13	Țendea Aurelia	Teiuș, jud. Alba
Anul		
14	Ghișoiu Ioana	Cristian-Sib, jud. Sibiu
15	Morar Paraschiva	Zlatna, jud. Alba
16	Surdilă Ana	Mateiași, jud. Târnava-Mare
17	Voidoș Ileana	Vâslobeni, jud. Ciuc
Anul		
18	Avram Viorica	Blaj
19	Bârsan Valeria	Sânpetru, jud. Brașov
20	Dihoiu Ana	„ „ „
21	Gligor Veronica	Straja „ Alba
22	Nan Maria	Orlat „ Sibiu
23	Vlăducă Ana	Satulung „ Brașov
Anul		
24	Dihoiu Maria	Sânpetru, jud. Brașov
25	Morar Ana	Zlatna „ Alba
26	Noaghea Ana	Bran „ Brașov
27	Rătan Ana	Codlea „ „

OUL

din Orfelinatul U. F. R. Braşov

Şcoala ce a urmat	Cariera ce şi-a format
absolvente)	
Şc. prof. a R. F. R., Braşov	Ocupă post
" " " "	S'a căsătorit
Şc. prof. R. F. R., Braşov şi Gr. II Bucureşti	Ocupă post în com. natală Maestră de ţesătorie, Ploeşti
Şc. prof. R. F. R., Braşov şi Şc. sup. menaj	Maestră de menaj, Bucureşti
Şc. prof. R. F. R., Braşov şi Şc. frobeliană	Ocupă post în învăţământ
Şc. prof. R. F. R. Braşov.	Ocupă post în învăţământ
" " " " şi gr. II Iaşi	(Gr. II terminat în 1930)
" " " " " " "	" " " "
" " " " " " "	Ocupă post
BCU Cluj / Central University Library Cluj	
1927	
Şc. prof. R.F.R. Braşov şi gr. II Cluj	(Gr. II terminat în 1930)
" " " " " "	Ocupă post
" " " " " "	Urmează gr. II Iaşi
1928	
Şc. prof. R. F. R. Braşov	Ocupă post în învăţământ
" " " "	" " " "
" " " "	" " " "
" " " "	Urmează gr. II Iaşi
1929	
Şc. prof. R. F. R. Braşov	Ocupă post
" " " "	A terminat anul de practică 1930
" " " "	" " " "
" " " "	Ocupă post în învăţământ
" " " "	A terminat anul de practică 1930
" " " "	" " " "
1930	
Şc. prof. R. F. R. Braşov	
" " " "	
" " " "	
" " " "	

Nr. crt.	Numele și pronumele	Locul nașterii
I n f i r		
28	Chiorean Lucreția	Aiudul de sus, jud. Alba
29	Manu Maria	Răvâșel, jud. Târnava-Mare
30	Medrea Safta	Mălâncrav „ „ „
31	Țârc Ioana	Musca „ „ „
C ă s ă		
32	Baciu Maria	Alpred, jud. Solnoc
33	Bârsan Ana	Cristian „ Brașov
34	Clotan Elisabeta	Noul săsesc „ Sibiu
35	Crețu Elena	Bistra „ Alba
36	Haia Maria	Dumbrava „ Mureș
37	Pavel Rozalia	Ribița „ Hunedoara
Carieră		
38	Munteanu Aurelia	Brașov
39	Gavriloiu Maria	Oraștie
Anul		
40	Ceteanu Elena	Stremți, jud. Alba
41	Rostaș Maria	Săcădate „ Sibiu
42	Scurtu Rozalia	Arpătac „ Treiscaune
43	Trifu Ana	Sebeș, jud. Alba
Anul		
44	Cârstocea Elena	Vulcan, jud. Brașov
45	Itu Ana	Blandiana „ Alba
46	Murea Victoria	Int. Buzău „ Brașov
47	Reichel Maria	Oraștie
48	Seceleanu Ana	Vulcan „ Brașov
49	Samoilă Eufrosina	Brașov
50	Pop Elena	Țântări „ Brașov

Școala ce a urmat	Cariera ce și-a format
m i e r e	
Șc. prof. R.F.R. Brașov și curs infirmiere	Ocupă post la Stat
" " " " "	" " "
" " " " "	" " "
" " " " "	" " "
t o r i t e	
industrială	
Curs de croitorie Curs de coafură	Calfă de croitorie Calfă cu certificat
1931	
Șc. prof. R. F. R. Brașov	Lucrează atelier Brașov
" " " "	Lucr. meseria în locul natal
" " " "	" " " "
" " " "	Ocupă post în Sebeș
1932	
Șc. prof. R. F. R. Brașov	Căsătorită
" " " "	Lucrează atelier București
" " " "	Lucrează meseria în com.
" " " "	Meditatoare la Brașov
" " " "	Lucrează meseria în com.
" " " "	" " " "
Curs de ucenicie	Infirmă, retrasă la 21 ani, lucrează broderi în com.

ONORAT

In baza registrelor justificative de cassă avem

RAPOR

INTRATE

Situației financiare a Federației Uniunea

	Lei	Lei
Sold per libel Nr. 35.222	20.986 —	
” ” cassa	21.725 —	42.711 —
Subvenția Soc. Ocrot. Orf. din Războiu .		333.473 —
Ajutorul Primăriei Municipiului Brașov .		40.000 —
Venitul cinematografului		6.440 —
Cotizații		7.400 —
Diverse Donațiuni		4.200 —
Donația familiei Hesshaimer		5.000 —
Fondul Ferdinand		10.454 —
Rest din colecta p. darul Principesei Ileana		4.700 —
Cupoane încasate din acțiunile „Vlădesa“		200 —
Venituri proprii din pensuni		24.829 —
Interese capitalizate		982 —
		480.389 —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Revăzut și găsit
Cenzori: *Alexandru*

CONGRES

onoarea a înainta pentru gestiunea anului 1931

T U L

Femeilor Române la 31 Decembrie 1931

EȘITE

	Lei	Lei
Întreținerea orfanelor		284.785 —
Îmbrăcăminte și încălțăminte		29.399 —
Rechizite școlare		9.482 —
Lucru de mână		6.718 —
Medicamente		6.620 —
Încălzit		14.563 —
Luminat		8.707 —
Lefuri		49.290 —
Cheltueli de salubritate		3.401 —
Complectarea inventarului, saltele, cearceafuri		6.300 —
Complectarea inventarului, vase		2.618 —
Serbarea de Crăciun		1.389 —
Ajutoare „ BCU Cluj / Central University Library Cluj”		1.500 —
Donația Reuniunii Râșnov cu ocazia sfințirii steagului		600 —
Diverse		2.858 —
Cheltuelile Congresului		6.015 —
Telegrame, corespondența Congresului		950 —
Remunerația secretarei la Congres		1.000 —
Imprimare, etc., pentru Congres		2.035 —
Reparații la imobil		4.331 —
Taxa telefonului		4.140 —
Asigurarea casei		1.082 —
Taxe comunale, apa, etc.		10.437 —
Birou, corespondență		5.419 —
Fondul familiei H. Hesshaimer depus la Banca Albina		5.095 —
Fondul Ferdinand donat pentru monumentul Regilor		10.035 —
Sold per libel Nr. 35.222	1.039 —	—
„ în numerar	581 —	1.620 —
	—	480.389 —

în deplină ordine

Suru, Radu Ardelea

Casier, G. Baboie

Averea Uniunii Femeilor Române sediul Braşov
la 31 Decembrie 1931

	L e i	L e i
Capital rulant libel No. 35222 şi numerar		1.620 —
Fondul Diamandi Manole libel No. 37734		55.747 —
” Neatacabil ” ” 28859		30.648 —
” Andrei Bârseanu ” ” 34076		5.413 —
” Helene Hesshaimer ” ” 41031		5.095 —
5 acţiuni Someşane a lei 200		1.000 —
1 acţiune Vlădeasa200 —
Mobilier conform inventarului		125.089 —
		224.812 —
Totalul Veniturilor în 1931 au fost de Lei		480.389 —
” Cheltuelilor ptr. întreţinerea orfanelor Lei		473.769 —
Excedent numerar	1.620 —	
Fondul Hesshaimer	5.000 —	6.620 —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bilanţ la 31 Decemvrie 1931

Numerar per cassa		581 —
Depuneri în libele		97.942 —
Acţiuni		1.200 —
Mobilier, investiţii conform inventarului		125.089 —
Total		224.812 —

Cenzori : *Alexandru Suru* (ss)
Radu Ardelea (ss)

Cassier : *Gheorghe Baboie* (ss)

Raportul Cenzorilor

Subsemnații Cenzori, avem onoarea a raporta Onor. Adunări Generale, că în decursul anului 1931, am cercetat cu severitate toate registrele Uniunii femeilor române, pe care le-am găsit în ordine și în consonanță cu actele justificative.

Noi, Cenzorii, propunem Adunării Generale să exprime Comitetului, în frunte cu neobosita și prea stimata Doamnă Prezidentă Maria B. Baiulescu, recunoștința și admirația sa, însoțite de cele mai călduroase mulțumiri, pentru zelul, ce l-a depus la conducerea acestei Federații.

Totodată propunem Onor. Adunări Generale să dea cuvenita descărcare atât Comitetului, cât și Cenzorilor pentru gestiunea anului trecut.

Brașov, în 3 August 1932.

Cenzori: (ss) *Alexandru Suru*
(ss) *Radu Ardelea*

INTRATE

Situății financiare a Federației Uniunea

	Lei	Lei
Sold libel Nr. 35.222	1.039	
„ numerar	581	1.620
Subvenția Soc. Ocrot. Orf. din Războiu Sibiu, pentru hrană	254.220	
Subvenția Soc. Ocrot. Orf. din Războiu Sibiu, pentru îmbrăcăminte	64.500	318.720
Subvenția Soc. Ocrot. Orf. din Războiu Sibiu, pentru transportul orfanilor	—	5.000
Ajutorul Ministerului Agriculturii și Dom. „ dela Camera Deputaților	25.000	
„ „ Comitetul Județean al Soc. O. O. R. Brașov	5.000	
	10.000	40.000
Fondul Soc. „Graiul Românesc“ trecut la Uniune	—	18.925
Venituri proprii (din pensuni)	23.304	
Venitul cinematografului	8.210	31.514
Diverse ajutoare		1.400
Cotizații		2.500
Hrana și îmbrăcăminte pt. orfanii Turcitu dela Soc. Invalizilor București		4.482
Interese capitalizate		173
		424.334

Cenzori: *Alexandru Suru, Radu Ardelea*

TUL

Femeilor Române la 31 Decembrie 1932

EȘITE

	Lei	Lei
Intreținerea orfanelor, hrana	264.378	—
„ „ îmbrăcăminte și în-		
călțăminte	20.693	—
Rechizite școlare	16.279	—
Lucru de mână	3.462	—
Medicamente	6.012	—
Cheltueli de salubritate	1.759	—
Daruri de Crăciun	1.156	—
Diverse cheltueli pentru orfane	1.947	—
Taxe comunale (apa)	3.734	319.424
Cheltueli de transport orf. la părăsirea		
Orfelinatului	3.895	—
Luminat	8.279	—
Încălzit	19.186	—
Lefurile personalului	46.910	—
Taxa telefonului	4.024	—
Asigurarea casei	1.095	—
Reparații, amenajări la imobil	4.052	—
Birou, corespondență	3.737	92.098
Hrana orfanilor Turcitu	—	3.428
Fondul Graiul Românesc	—	2.871
Sold libel Nr. 35.222, Banca Albina	182	—
„ numerar	6.331	6.513
	—	424.334

Casier: *Gheorghe Baboie*

Averea Federației Uniunii Femeilor Române la 31 Decembrie 1932

	L e i	L e i
Capital rulant libel 35222 și numerar		6.513
Fondul Diamandi Manole libel No. 37734	4.991	
" " " numerar	51.000	55.991
Fond neatacabil libel Nr. 28859		30.876
" Andrei Bârseanu libel No. 34076		5.568
" Helene Hesshaimer " " 41031		5.074
" Graiul Românesc " " 34357		2.871
5 acțiuni Someșane		1.000
1 acțiune Vlădeasa		200
Mobilier conform inventarului		125.089
Total		233.181
Totalul Veniturilor în 1932 au fost de		424.334
" Cheltuelilor cu întreținerea orfanilor		414.950
Excedent Fond. Graiul Românesc	2.871	
Numerar și Libel	6.513	9.384

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bilanț la 31 Decembrie 1932

Numerar per cassa		57.332
Depuneri în libele		49.560
Acțiuni		1.200
Mobilier investiții conform inventarului		125.089
Total		233.181

Cezori: *Alexandru Suru*
Radu Ardelea

Cassier: *Gheorghe Baboie*

Raportul Cenzorilor

Subsemnații Cenzori, avem onoare a raporta Onor. Adunări Generale, că în decursul anului 1932 întrunindu-ne pentru a cerceta registrele și actele justificative, referitoare la gestiunea Federației Uniunea Femeilor Române, pe anul 1932, am constatat că registrele sunt ținute în ordine și în consonanță cu actele justificative.

Noi, Cenzorii, propunem Adunării Generale să exprime Comitetului în frunte cu neobosita Doamnă Prezidentă Maria B. Baiulescu, recunoștința și admirația sa, însoțite de cele mai călduroase mulțumiri, pentru zelul ce l-a depus la conducerea acestei Federații.

Totodată propunem Onor. Adunări Generale să dea cuvenita descărcare atât Comitetului, cât și Cenzorilor pentru gestiunea anului trecut.

Brașov, în 17 Mai 1933.

Cenzori : (ss) *Alexandru Suru*
(ss) *Radu Ardelea*

Bibliografie

Cărți apărute sub auspiciile Soc. Federate, care se recomandă:

D-na Elena Hossu-Longin: Volumul „Amintiri“ 1880-1930 (Băsești)

„ Marioara Prof. Șerban: Educația familială ca mijloc de ușurare a crizei.

„ „ „ „ Comment preparor la jeunesse (Cluj).

„ Elena Sporea: Mișcarea inculturală a femeii în decursul veacurilor.

IN MEMORIA

**fostelor Prezidente și distinselor membre al
Societăților federate, care au decedat.**

Ana Filip, Prezidenta Reuniunii fem. rom. Abrud

Sofia Beleş, Prezidenta Reuniunii fem. rom. Arad

Bălașa Blebea, Prezidenta Reuniunii fem. rom. Brașov

Elena Popovici-Logotheti, Prezidenta Reuniunii fem. rom.
Cernăuți

Maria Dr. Micu, Prezidenta Reuniunii fem. rom. Făgăraș

Amalia Buda, Prezidenta Reuniunii fem. rom. Hunedoara

Paulina Rădulescu, Prezidenta Reuniunii fem. rom.
Lugoj

Aglaia Eliad, Prezidenta Societății Frația Regina Maria
Cluj

Augusta Dr. David, membră a Reuniunii fem. rom.
Abrud (1932)

Livia Domșa, membră a Reuniunii fem. rom. Blaj (1932)

Veturia I. Lăpedatu, membră a Reuniunii fom. rom.
Sibiu (1932)

Sofia Imbroane, Prezidenta Cercurilor de gospodine
Timișoara

Valeria Beu, membră a Reuniunii fem. rom. Sibiu

DUMNEZEU să le odihnească !